

Simulaatiopedagogiikka ammatillisen asiantuntijuuden kehittämisen välineenä sote-alan koulutuksessa

TAITO2017 – Osaamisen ydintä etsimässä. Taitokeskus, Tampere 25.-
26.4.2017

Piia Silvennoinen & Outi Ahonen

Tutkimuksen taustaa

- Osa COPE-hanketta: www.stncope.fi, #stncope, Twitter: @StnCope, kesto 2016-2019, toimijat: THL (koord.), Aalto, Laurea ja UEF.
- Hankkeessa tutkitaan sosiaali- ja terveydenhuollon murrosta ja sen vaikutuksia työhön, osaamistarpeisiin ja osaamisen kehittämiseen.
- 5 teemaa (osahanketta): Muuttuva työ, Digitalisaatio, Monikulttuuriset työyhteisöt, Elinikäinen oppiminen(Laurean osahanke) ja Hallinto ja johtaminen.
- Laurean osahankkeen tavoitteena on innovatiivisten pedagogisten mallien ja menetelmien kehittäminen ammatillisen ongelmanratkaisun ja päätöksenteon osaamisen edistämiseksi elinikäisen oppimisen näkökulmasta.

Tutkimuksen taustaa

- Osahanke hakee vastauksia ensinnä siihen, millaisia ongelmia sosiaali- ja terveysalan työntekijät kohtaavat ja miten he niitä ratkovat. Toiseksi katsotaan, miten kehitettävät mallit eli sulautuvan opetuksen verkkokeskustelut, simulaatiopedagogiikka sekä yhteiskehittämisen työpajat edistävät opiskelijoiden ammatillisen päätöksenteon osaamista.
- Tutkimukseen osallistuu 200 sosiaali- ja terveysalan työntekijää sekä ylemmän amk-tutkinnon opiskelijaa.
- Osahankkeessa kehitettävät pedagogiset mallit ovat sovellettavissa sosiaali- ja terveysalan tutkintopohjaisen koulutuksen tarpeisiin, täydennyskoulutukseen ja koulutusvientiin sekä opetussuunnitelmatyöskentelyyn ja poliittisen päätöksenteon tueksi.

Simulaatiopedagogiikka ammattillisen asiantuntijuuden kehittämisen välineenä sote-alan koulutuksessa

- ”Simulaatiopedagogiikka asiakaslähtöisen ohjauksen oppimisessa YAMK-tutkinnossa” tutkimuksessa tutkitaan miten simulaatiopedagogiikka kehittää motivoivan haastattelun oppimista aikuisopiskelijoilla.
- Taustalla tuleva sote-muutos, joka edellyttää työntekijöiltä aidon asiakaslähtöisen työskentelyotteen vahvistamista ja asiakastyön taitojen syventämistä.
- Tutkimukseen osallistuu 17-18 opiskelijaa, 3 opettajaa ja 1 työelämän edustaja. Laadullinen tutkimus. Toteutus 5-6/2017 ”Motivaatiolla muutokseen” opintojakson (5 op.) puitteissa.

Integratiivinen pedagogiikka tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä

- Tutkimus tuottaa tietoa siitä, miten simulaatiopedagogiikka kehittää sote-alan asiantuntijuutta.
- Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä toimii Tynjälän integratiivisen pedagogiikan malli. Tynjälän (2016) mukaan asiantuntijuus rakentuu neljästä komponentista, joita ovat teoreettinen, käytännöllinen, itsesäätely ja sosiokulttuurinen tieto.
- Mitä syvällisemmästä osaamisesta on kyse, sitä tiukemmin erilaiset tiedon muodot ovat sulautuneet toisiinsa.
- Simulaatio edustaa pedagogista mallia, jossa edellä mainitut asiantuntijuuden komponentit ja tiedon muodot yhdistyvät ja mahdollistavat vahvan osaamisen kehittymisen.

Integratiivinen pedagogiikka tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä

- Simulaatio mahdollistaa turvallisen tavan oppia integroimaan asiantuntijuuden eri osatekijöitä toisiinsa.
- Integroiva ajattelu on edellytys asiantuntijatiedon elementtien yhdistymiselle – ammattilaisen on pystyttävä soveltamaan teoreettista tietoa käytännön tilanteisiin, ymmärtämään omia käytännön kokemuksiaan teoreettisen tiedon valossa, kuvaamaan käsitteellisesti käytännön ongelmia ja refleктоimaan omaa toimintaansa oman alansa tiedon valossa. Hänen tulee siis pystyä integroimaan asiantuntijuuden eri osatekijät toisiinsa. (Tynjälä 2016.)

Integratiivinen pedagogiikka tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä

- Simulaation 1. vaiheessa opiskelijat aktivoivat tehtävän kannalta oleellisen teoreettisen tiedon perehtymällä aiheeseen liittyvään teoreettiseen tietoon, samalla heillä aktivoituu aikaisempi osaaminen aiheeseen liittyen. Simulaation 2. vaiheessa opiskelija soveltaa teoreettista ja käytännöllistä (hiljaista) tietoa käytäntöön pyrkiessään toteuttamaan annettua tehtävää. Ongelmanratkaisun prosessin ja reflektoinnin (esim. jälkipuinti) kautta erilaiset tiedon muodot integroituvat asiantuntijuuden kehittyessä.
- Sosiokulttuurisen tiedon merkityksen korostuminen sote-muutoksessa - moniammatillisuudesta johtuen toimintakulttuurit poikkeavat toisistaan, tämän huomioiminen (simulaatiot, jälkipuinnissa)

Ohjaajan rooli simulaatiopedagogiikassa

- Simulaatiopedagogiikassa painottuu vahvasti ohjaajan rooli onnistuneen oppimiskokemuksen syntymisessä.
- Tärkeää luottamuksen ja avoimen ilmapiirin rakentuminen.
- Ohjaajan asiantuntemus ja asenne vaikuttaa opiskelijan oppimiseen ja käsitykseen asiantuntijana. Esimerkiksi jälkipuinnissa nousee esille tunteet ja aikaisemmat kokemukset asiakastilanteista – näiden jakaminen ryhmässä vaatii luottamusta.
- Ohjaajan tehtävä edistää opiskelijan mahdollisuutta saada rakentavaa palautetta ja vertaistukea. Hänen tehtävä on myös huolehtia, että oppimistilanne tukee oppijan minäkäsitystä ja identiteettiä (Eteläpelto ym. 2013.)

Kiitos!

- Piia Silvennoinen, YTT, yliopettaja (piia.silvennoinen@laurea.fi)
- Outi Ahonen, TtM, lehtori (outi.ahonen@laurea.fi)